

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHÙNG SƠN - A JAR
(Sưu tầm, biên soạn)

TRÒ CHƠI DÂN GIAN
CỦA NGƯỜI XƠ ĐẰNG
DƠ DRUÔNG PO XÔ H HỀ U
WI KUAN POLÊ GÔNG HƠ DIANG

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA DÂN TỘC

LIÊN HIỆP CÁC HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT VIỆT NAM
HỘI VĂN HỌC NGHỆ THUẬT CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM

PHÙNG SƠN - A JAR

(Sưu tầm, biên soạn)

**TRÒ CHƠI DÂN GIAN
CỦA NGƯỜI XƠ ĐĂNG**

***DODRUÔNG POXÔH HÊU
WI KUAN POLÊ GÔNG HƠDIANG***

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA DÂN TỘC

**ĐỀ ÁN BẢO TỒN, PHÁT HUY GIÁ TRỊ
TÁC PHẨM VĂN HỌC, NGHỆ THUẬT
CÁC DÂN TỘC THIỂU SỐ VIỆT NAM**

Cố vấn Ban Chỉ đạo: Nhà thơ Hữu Thỉnh
Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

BAN CHỈ ĐẠO

1. Nhà văn Tùng Diên (Trần Quang Diên)	<i>Trưởng ban</i>
2. Nhà nghiên cứu, TS. Đoàn Thanh Nô	<i>Phó Trưởng ban</i>
3. TS. Trịnh Thị Thủy	<i>Phó Trưởng ban</i>
4. Nhạc sĩ Nông Quốc Bình	<i>Ủy viên kiêm Giám đốc</i>
5. GS.TS. Nguyễn Xuân Kính	<i>Ủy viên</i>
6. PGS.TS. Lâm Bá Nam	<i>Ủy viên</i>
7. ThS. Vũ Công Hội	<i>Ủy viên</i>
8. ThS. Phạm Văn Trường	<i>Ủy viên</i>
9. ThS. Nguyễn Nguyên	<i>Ủy viên</i>
10. ThS. Nguyễn Ngọc Bích	<i>Ủy viên</i>

Giám đốc

Nhạc sĩ Nông Quốc Bình

LỜI GIỚI THIỆU

Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam là tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp, thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, mái nhà chung của các Hội Văn học nghệ thuật cả nước. Liên hiệp gồm 74 tổ chức thành viên với trên 45.000 hội viên là văn nghệ sĩ thuộc các Hội Văn học nghệ thuật chuyên ngành Trung ương và các Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, trong đó có Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trải qua gần 25 năm hình thành và phát triển, đến nay Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam đã có hơn một nghìn hội viên, trong đó gần 600 hội viên là người dân tộc thiểu số hoạt động tại 34 tổ chức cơ sở và các chi hội, tỉnh thành hội trong cả nước. Trong giai đoạn từ năm 1999 đến nay, được sự quan tâm của Đảng và Nhà nước, đã có hàng nghìn công trình, tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam được sưu tầm, nghiên cứu, biên dịch, sáng tạo.

Bộ sách này là một phần của Đề án “Bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam”, với mục tiêu là thực hiện chính sách dân tộc của Đảng, Nhà nước nhằm bảo tồn, phát huy giá trị tác phẩm văn học, nghệ thuật các dân tộc thiểu số Việt Nam; quảng bá di sản văn hóa các dân tộc thiểu số Việt Nam với bạn bè thế giới; góp phần xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, thúc đẩy tiến trình đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; bổ sung nguồn tài liệu phục vụ công tác giảng dạy, nghiên cứu, trao đổi, giao lưu và phát triển văn hóa giữa các tộc người, nhân dân trong và ngoài nước, với cộng đồng quốc tế.

Bộ sách là kết quả từ kho tài liệu hàng nghìn công trình, tác phẩm đã được nghiên cứu, sưu tầm, biên dịch, sáng tạo qua nhiều thế hệ tác giả, nghệ nhân, hội viên của Hội Văn học nghệ thuật các Dân tộc thiểu số Việt Nam.

Trong quá trình thực hiện bộ sách, Ban Chỉ đạo mong nhận được góp ý của quý bạn đọc gần xa.

TM. BAN CHỈ ĐẠO
TRƯỞNG BAN

Nhà văn Tùng Điền

Phó Chủ tịch Thường trực

Liên hiệp các Hội Văn học nghệ thuật Việt Nam

MỞ ĐẦU

Kon Tum là một tỉnh thuộc Tây Nguyên, nơi còn lưu giữ nhiều phong tục tập quán, lễ hội, trò chơi dân gian đặc sắc.

Trò chơi dân gian của các dân tộc Kon Tum nói chung và của dân tộc Xơ Đăng nói riêng có rất nhiều trò mang dấu vết văn hóa cổ xưa, như: đánh trận giả, lặn nước tìm báu vật, chạy cà kheo trên đồi, phá rào làng, chạy thi... Các trò chơi phần nhiều không cầu kỳ, có thể chơi mọi lúc, mọi nơi nhằm giải tỏa căng thẳng sau thời gian lao động, tạo sự sảng khoái cho người chơi. Chỉ cần vài viên sỏi, cây que, trái cây, dây leo, cây gậy..., là thanh thiếu niên có thể chơi những trò chơi vui vẻ.

Xét về góc độ văn hóa - xã hội, các trò chơi dân gian của người Xơ Đăng đều mang ý nghĩa chung, đó là: đề cao tính tập thể, kết nối cộng đồng, góp phần hình thành ý chí kiên cường, sự dẻo dai, ý thức vươn lên giành chiến thắng trong mỗi con người, mỗi cộng

đồng và tạo nên bản sắc riêng có của đồng bào các dân tộc thiểu số ở Kon Tum.

Nhằm lưu giữ, bảo tồn những giá trị văn hóa dân gian của người Xơ Đăng, chúng tôi sưu tầm, biên soạn cuốn sách *Trò chơi dân gian của người Xơ Đăng*. Trong cuốn sách này chúng tôi xin giới thiệu 51 trò chơi dân gian của người Xơ Đăng, được in song ngữ tiếng Việt và tiếng Xơ Đăng, cùng những hình vẽ minh họa sinh động để hướng dẫn cách chơi. Mong rằng những trò chơi mộc mạc, dân dã nhưng thấm đượm bản sắc văn hóa tộc người sẽ được gìn giữ và đồng hành trong suốt những năm tháng tuổi thơ của các em.

Xin trân trọng giới thiệu.